

5. SAMLING

Lover og forskrifter som
regulerer jakta

Foto: Torgel W. Skarcke

Viltloven

§ 32. *(grensen for grunneiers jaktrett mot vann)*

På elv og innsjø går grunneiers rett til jakt og fangst så langt som hans eiendomsrett. Mot hav og fjord går grunneiers rett til jakt og fangst så langt som landet ligger tørt. Utenfor denne grense og på grunner og skjær som er overskylt ved alminnelig høyvann og ikke tilligger noen eiendom som kobbeveide, er jakt og fangst tillatt for norske statsborgere og alle som det siste året har vært og fortsatt er bosatt i Norge. Direktoratet kan i enkelttilfelle gi utlendinger som ikke er bosatt i Norge adgang til slik jakt.

§ 33. *(grunneiers jaktrett på vei)*

Eier av vei med tilbehør har ikke rett til jakt og fangst på denne uten at han også eier tilstøtende grunn. Den som eier grunnen på begge sider av en vei, har retten til jakt og fangst på veien selv om han ikke eier denne. Hvor vei danner grense mellom grunn som tilhører forskjellige eiere og ingen av disse eier veien, har hver av grunneierne rett til jakt og fangst på veien.

Reglene om jakt og fangst på vei gjelder også jernbane, rørgate, gate for kraftledning og lignende anlegg.

§ 34. (forfølgningsretten)

Den som på lovlig grunn sårer storvilt, har rett til å forfølge og tilegne seg dyret også på grunn der en annen enn jegeren har jaktretten. Forfølgningsretten opphører ved utgangen av den dag da viltet kom inn på en annens grunn. Jegeren har bevisbyrden for lovlig forfølgning. Kongen kan i forskrift fastsette hvilke viltarter som skal regnes som storvilt.

Jegeren skal snarest mulig gi grunneieren og kommunen melding om forfølging som nevnt i første ledd og om utfallet.

Grunneieren har ikke rett til å jage eller fange vilt som forfølges på hans grunn etter reglene i første ledd. Han kan allikevel avlive dyret på forfølgerens vegne når hensynet til dyret tilsier det.

Den som utøver forfølgningsrett etter første ledd må ikke løse skudd i andres hage eller gårdstun. Jegeren plikter å erstatte skade som forfølging påfører andres eiendom.

Forskriften §27, 23

§ 27. Ettersøksplikt, forfølgingsrett og avliving av såret storvilt

Den som under jakt eller forsøk på felling skadeskyter storvilt eller kongeørn, plikter å gjøre det en kan for å avlive dyret snarest mulig. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Jegeren og jaktlaget som har skadeskutt storvilt, skal ikke oppta jakt eller påskyte nye dyr mens ettersøk pågår. Innen valdets grenser skal ettersøk om nødvendig pågå ut dagen etter skadeskytingen. På annet vald opphører retten til ettersøk og felling ved utgangen av den dag skadeskutt storvilt kom inn på valdet, jf. lov av 29. mai 1981 nr. 38 om viltet § 34.

Den som under jakt eller felling skadeskyter gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn skal uten opphold underrette fylkesmannen og nærmeste politimyndighet. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.

Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat, skal jeger eller jaktlag uten opphold underrette jaktrettshaver og kommunen eller nærmeste politimyndighet om de faktiske forhold. Jeger og jaktlag som har deltatt ved skadeskytingen av viltet, skal uten godtgjørelse bistå viltmyndighet eller politi i det videre ettersøk.

§ 23. Krav om godkjent ettersøkshund

Under jakt på elg, hjort og rådyr, skal jaktlag og personer som jakter alene ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Fører og hund skal ha bestått praktisk prøve i henhold til instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund fastsatt av direktoratet.

Dersom slik hund ikke medføres under jaktutøvelsen, skal det gjennom skriftlig avtale være sikret tilgang innenfor et rimelig tidsrom etter påskyting. Kommunen kan kreve at jeger dokumenterer tilgang til godkjent ettersøkshund.

Forskriften §26

§ 26. *Unntak for bruk av ettersøkshund på eget jaktfelt og i tilstøtende nabojaktfelt* (Oppheves 1. april 2016)

Jeger eller jaktlag som har lavbeint, drivende hund av rasene dachshund, basset, drever og beagle kan få hunden godkjent som ettersøkshund på hjort og rådyr på eget jaktfelt og etter skriftlig avtale i tilstøtende nabojaktfelt.

Jeger eller jaktlag som har hund av rasene som tilhører Norske Elghundklubbers Forbund kan få hunden godkjent som ettersøkshund på elg og hjort til bruk i eget jaktfelt, og etter skriftlig avtale i tilstøtende nabojaktfelt.

Jeger eller jaktlag som har hund av rasene bayersk viltsporhund, hannoveransk viltsporhund og alpin dachsbracke som tilhører Schweisshundrasene kan få hunden godkjent som ettersøkshund på elg, hjort og rådyr til bruk i eget jaktfelt, og etter skriftlig avtale i tilstøtende nabojaktfelt.

Vilkåret for slik bruk er at hund etter 1. og 2. ledd er jaktpremiert etter jaktprøveregler fastsatt av Norsk Kennel Klub og godkjent av Miljødirektoratet, og at hund som tilhører Schweisshundrasene har bestått bruksprøven til Norsk Schweisshund Klubb. For lavbente drivende hunder må prøven

være avlagt med hjort eller rådyr som drevdyr, og hunden må i tillegg ha bestått fersksporprøve etter instruks om prøving og godkjenning av ettersøkshund.

Forskriften §5

§ 5. Generell aldersgrense for jakt, felling og fangst

Den som utøver jakt på småvilt må være fylt 16 år, og den som utøver jakt på eller felling av storvilt må være fylt 18 år. Fangst kan utøves av personer som har fylt 16 år. For fangst av gaupe og jerv er aldersgrensen 18 år.

Forskriften §6

§ 6. Opplæring i jakt og fangst

Den som i løpet av kalenderåret fyller 14 år og fram til fylte 16 år kan likevel delta i småviltjakt med våpen og delta i fangst av villmink, mår, rype, kråkefugl og måker i opplæringsøyemed når vedkommende

a) har samtykke fra foreldre eller foresatte, og

b) er under forsvarlig tilsyn av person som har fylt 20 år. Tilsynspersonen må ha utøvd jakt og betalt jegeravgiften i minst tre år. Tilsynspersonen skal også ha tillatelse fra rettighetshaver. Den som har tilsynet skal ha mulighet til å kontrollere og instruere vedkommende.

Den som i løpet av kalenderåret fyller 16 år og fram til fylte 18 år kan delta i storviltjakt, unntatt lisensfelling, med våpen i opplæringsøyemed når vilkårene i første ledd bokstav a og b er oppfylt, jf. dog lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 29. Det stilles i tillegg krav om bestått jegerprøve og skyteprøve for storviltjegere.

Forskriften §4

§ 4. Nødvendige papirer under jakt, felling og fangst

Under jakt, lisensfelling og fangst skal gyldig jegeravgiftskort og våpenkort, jf. lov 9. juni 1961 nr. 1 om skytevåpen og ammunisjon m.v. § 9, medbringes. Under jakt og felling av storvilt medbringes dokumentasjon for avlagt skyteprøve når jakta eller fellingen utøves med rifle. Under jakt på elg, hjort og rådyr medbringes i tillegg dokumentasjon på tilgang til godkjent ettersøkshund. Lisensjegere skal medbringe personlig lisens for gjeldende art og jaktår under fellingen. Under jakt på villrein medbringes kontrollkort og eventuell skriftlig fellesjaktavtale.

Forskriften §18

§ 18. Obligatorisk skyteprøve

Ingen har adgang til å drive jakt og felling av storvilt med rifle uten at vedkommende har avlagt skyteprøve samme jaktår. Skyteprøven består av to deler.

Det skal først gjennomføres 30 obligatoriske skudd på valgfri blink. Deretter skal det for hver rifle som skal benyttes under jakt og felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur godkjent av Miljødirektoratet. For hver rifle med flere løp må det for hvert løp som skal benyttes til jakt eller felling av storvilt skytes 5 skudd mot dyrefigur.

For kombivåpen (rifle–hagle), drillinger og dobbeltløpet rifle skal det skytes 3 skudd mot dyrefigur godkjent av Miljødirektoratet.

Alle skuddene mot dyrefigur må være innenfor angitt treffområde.

Oppnådd sølvmerke i elgskyting (Norges Jeger- og Fiskerforbunds ferdighetsmerke) og bestått skyteprøve for bjørnejegere, godkjennes som skyteprøve når skyteprogrammene er godkjent av Miljødirektoratet.

For storvilt som har jakttid eller fellingsperiode som går fra ett jaktår og over i neste, gjelder skyteprøve som er avlagt i det jaktåret jakten eller fellingen av vedkommende viltart startet.

Forskriften §4 og 18

Jegeravgift og skyteprøve

VITNEMÅL FOR STORVILTJEGER
Bestått obligatorisk skyteprøve for å drive storviltjakt

Med: <u>TIKKA M55</u> Gevær	Med: <u>Schultz & Larsen</u> Gevær
nr. <u>550203426</u> Kal. <u>308</u>	nr. <u>52213</u> Kal. <u>6,5x55</u>
1. <u>[Signature]</u> Kontrollør	1. <u>[Signature]</u> Kontrollør
2. <u>Ten E Mielhaug</u> Kontrollør	2. <u>Ten E Mielhaug</u> Kontrollør
<u>Trenk</u> den <u>8/9</u> 20 <u>08</u> Godkjent av	<u>Trenk</u> den <u>8/9</u> 20 <u>08</u> Godkjent av
Arrangørlagets navn/namn og stempel	Arrangørlagets navn/namn og stempel

JEGERAVGIFTSKORT

Jegernr: 00014594
Torbjørn Haugen
Markaplassen 427

7054 RANHEIM

Gyldig
1.4.2008 - 31.3.2009

1963

Kvittering Til konto 7694.05.01845

Beløp: 355,00 Oppdr.dato: 25032008

Til konto: 76940501845 Ark.ref:3598073398

KVITTERINGSTRYKK

Bl. nr. 7651102037

Fellefangst - Aldersgrenser

Hovedregel : 16 år og jegerprøve

Fangst av gaupe og jerv : 18 år

Opplæring :

Mink, mår, rype, kråkefugl og måker

Fellefangst - Fangsttid

Fellefangst kan foregå innen lovlig fastsatt jakttid for viltarten.

Unntak :

Snarefangst av rype starter

1. november (i de kommuner hvor det er åpnet for snarefangst)

Fellefangst - Utplassering

Ikke i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker eller husdyr

Ikke tillatt med levende lokkedyr

Slagfelle til bever, bisamrotte og beverrotte skal alltid plasseres under vann

Redskap for levendefangst

- **Bås : Grevling, rødrev, mårhund**
(Värmlandsk tunnelfelle, Smålandsk revefelle, Nyåkersfellen og Øster-Malmafellen eller tilsvarende konstruksjoner. Innvendig fangstrom skal ha heldekkende solid materiale)
- **Bås : Jerv og gaupe**
(Felle godkjennes av Fylkesmannen i hvert tilfelle)
- **Fangstbur : Grevling, villmink, røyskatt, rødrev, mårhund, ravn, kråke, skjære, svartbak, gråmåke, fiskemåke**

Redskap for levendefangst

Tilsyn :

- Minst 1 gang pr døgn
- Villmink, gaupe og jerv –
Morgen og kveld

Redskap for levendefangst

Kan bruke kaliber 22 LR (salong)
til avliving.

Dette gjelder også for jerv, gaupe,
grevling, rødrev og villmink.

Redskap som dreper viltet

- Slagfelle :

Mårhund, bever, mår, villmink,
bisamrotte, beverrotte, røyskatt

(Felle for mår og villmink skal slå ovenfra og ned eller ha sakseslag mot nakke/kranium)

- Fallem, flak, fallstokk :

Mår, villmink, røyskatt

- Snare :

Lirype, fjellrype

Redskap som dreper viltet

Tilsyn :

- Minst hver uke
- Rype - Minst 2. hver dag

5. Helgeturen - På vei til rypejakt - oppgave

Oppgave

Kan du ta våpenet ligge i bilen når du går inn og spiser?

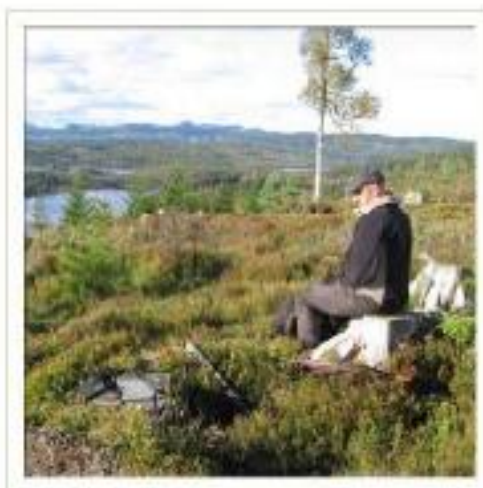
- ☐ JA, hvis bilen er låst.
- ☒ JA, hvis bilen er låst, og du tar med en vital del inn.
- ☐ NEI, du må ta våpenet med inn.

Riktig!

Svar på dette spørsmålet finner du i en forskrift til Våpenloven, Forskrift om skytevåpen, våpendeler og ammunisjon, kapittel 22.

§22-8 sier: Våpenet eller våpnene kan midlertidig forlates uten tilsyn hvis en vital del medtas og oppbevares under tilsyn.

Dette betyr at du kan la våpenet ligge i bilen når du går inn og spiser hvis bilen er låst, og du tar med en vital del inn.

5. Helgeturen - Motorisert ferdsel i utmark - oppgave

Oppgave

Knut foreslår at han på vei inn, kjører innom et kjerr der det pleier å være et kull rype. Har han lov til det?

- ☐ JA, han kan kjøre forbi og se om det er rype, men ikke skyte siden han kommer med motorisert kjøretøy.
- ☐ JA, han kan kjøre forbi og se om det er rype, men må gå av kjøretøyet hvis han skal skyte.
- ☒ NEI, det er ikke lov å bruke motorisert kjøretøy til å lokalisere vilt.

Riktig!

Motorferdselloven regulerer kjøring med motorisert kjøretøy i utmark, og Viltloven regulerer bruk av motorisert kjøretøy ved jakt.

Viltloven sier: Det er forbudt under jakt å bruke luftfartøy eller motorkjøretøy utenfor vei til lokalisering av vilt.

Dette betyr at Knut ikke har lov til å kjøre innom kjerr for å sjekke om det er rype der.

5. Helgeturen - Nødvendige papirer - oppgave

Oppgave:

Hvilke papirer må du ha med i sekken?

Legitimasjon

Bevis for gjennomført skyteprøve

Ferdig

Riktig!

På rypejakt må du ha med:

- Jegeravgiftskort
- Tillatelse av rettighetshaveren (jaktkort)
- Våpenkort

Eget våpen - ta alltid med våpenkort,
Lånt våpen - ta med utlånserklæring fra eieren.

Legitimasjon er ikke et krav, men likevel fornuftig å ha med.

På storviltjakt må du i tillegg ha bevis for at du har gjennomført skyteprøve, og ved jakt på elg, hjort og rådyr må du ha dokumentasjon på tilgang til godkjent ettersekshund.

Jegeravgiftskort
Jaktkort
Våpenkort

5. Helgeturen - Human jakt - oppgave

Oppgave:

I hvilken av disse fire situasjonene er det sikrest å skyte?

Du skal velge å skyte på den rypa som gir deg best mulig odds for å treffe.

I dette tilfellet er det den som sitter på bakken.

Generelt gjelder det at du ikke skal skyte hvis du ikke har 100% sjanse for dødelig skudd.

Riktig!

5. Elgjakt - Våpen og ammunisjon - oppgave

Oppgave

Kan Vegard låne ammunisjon av Vera?

- ☐ JA, selvfølgelig kan han det hvis det er greit for Vera.
- ☒ JA, hvis Vera benytter samme type ammunisjon som Vegard sitt våpen er innskutt med.
- ☐ NEI, våpentoven har strenge regler for erverv av ammunisjon. Det er ikke lov å benytte ammunisjon man ikke har kjøpt selv.

Riktig!

NEI!

Forskriftene gir ingen regler for lån av ammunisjon, men Vegard bør prøveskyte med ammunisjonen til Vera fordi det kan være variasjoner fra pakke til pakke selv om ammunisjonen er av samme kulestype og samme fabrikkat.

5. Elgjakt - Våpen på annenmanns grunn - oppgave

Oppgave

Kan de gå til fots med våpen gjennom et annet jaktfelt?

- ☒ JA, det kan de, men våpenet kan ikke være ladd og de bør fjerne en vital del fra våpenet.
- ☐ JA, det kan de, men de har ikke lov til å løse skudd.
- ☐ NEI, det kan de ikke, de må finne en vei inn til felt sitt uten at de krysser et annet felt med våpen.

Riktig!

Innenfor eget felt der de har jaktrett kan de ferdes lovlig med våpenet, men det er ikke uten videre tillatt å ferdes med våpen på annenmanns grunn.

Passering er tillatt ved lovlig ærend, for eksempel hvis de må krysse et annet felt for å komme til det området der de har jaktrett.

Da skal våpenet ikke være ladd, og de bør fjerne en vital del fra våpenet.

Generelt kan våpenet være ladd på post og ved los, i alle andre situasjoner skal det være uladd.

Viltloven §45 sier:

Ferdse med skytevåpen eller fangstredskap er forbudt i utmark der en annen har jaktrett, med mindre det skjer i lovlig ærend, og våpenet bæres uladd.

5. Elgjakt - Forfølgingsretten - oppgave

Oppgave

Hva skal de gjøre?

- ☐ De har ikke rett til å forfølge elgen videre fordi de ikke har jaktkort på området, men de har plikt til å varsle grunneier.
- ☐ De har plikt til å varsle grunneier, kommunen eller politi før de forfølger elgen.
- ☒ De har rett til å forfølge dyret ut dagen og plikt til å varsle grunneier og kommunen eller politi ved utløp av dagen.

Riktig!

Forfølgingsretten gir deg rett til å forfølge et skadeskutt dyr utenfor feltet du jakter på ut den dagen dyret krysser grensen. Det er **omvendt bevisbyrde**, det vil si at jegerne må bevise at de bruker forfølgingsretten.

Husk at **ettersekshund er unntatt for alle båndtvangsbestemmelser**. Hvis det er mulig, bør dere **varsle grunneier** på området.

Det er **varslingsplikt** til grunneier og kommune eller politi ved utløp av dagen hvis ettersekret er mistykket. (§27 Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.)

